

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۸/۱۵

عبدالخالق رشید

الله گل دانه دانه ، دانه دانه
شوروي قارکده نمیره خانه
الله گل دانه دانه

*

*

**

د مرسلې پرسر ستوري

(ناول)

شپږمه برخه

۱۹۸۰ - ۱۹۸۶ کلونه

ليکوال

ع. رشید

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

د زیرو مدالونه

د لوونو پای په درمندنولگیدلی و، تودوخه تراوسه هم سخته چیچونکي وه ، په دغو ورځو کې زموږ خلک خورا سره ستړي وي همداده چې دغوشیو ته خلک د لږ لور ستړي شپي ورځي وايي، نارینه، میرمنې، ماشومان اوان چې سپین ریري ټول که دچا خبره په دغو ورځو کې ترپزې ونیسي، نو له زیاتې ستړتیا یې دمه خیري ... دادکال یوازنی موسم دی چې ټول په کې ستړي وي، خو په دغو دريوځلوروکالو کې دغه ستړیا دوه برابره شوې وه، پردې چې اوس دجگروغونه اودردونه پرې ورزیات شوي وو، ځکه نو اوس هرچاهغه دلوشویوشوتلو او شنلیومراوي خوشبویی نه محسوسولې، هرچا به چې کوم څه کرلی وو، له هغویی نمایی هم نه ترلاسه کول، پوځونه چې به پرې برابرشول، دهغوشوبلو او موټرونو به کروندې داسې سره غوښل کړې چې تا به فکر کاوه، دلته په کلوکلوچا کراوکرني ته لاس هم نه دی وروړی، له بلې خوا په دغوکلونو کې خدای پاک غلوته ورکړې وه، په تیره بیا هغو غلو ته چې دخلکو فصلونه اوکینتونه به یې لوتل... دانورې طبعي ناروغی خو یوې خواته پریږده، زموږ دخلکو په ژوند کې داسې بدمرغه کالونه کله هم دخلکو په یاداو خاطر وکې نه وپاتې...

په همدغوشپوړوځو کې په کابل، غزني، لوگر او کندهار کې د درنو جنګونو آوازي خورې وې ، دکابل پوځي روغتونو ته هره ورځ په سلګونو زخمیان او شهیدان راوړل کیدل، په کلیو او بانډو کې هم داسې حال و، داسې ورځ به نه وه، چې له هرکلي به یوه، دوی اولازیاتې جنازې او ټپیان دروغتونو او هدیرو پرخواوونه تلل، داسې ورځ به نه وه چې د تورخم او میرانشاه پر لارو به دمجاهدینو پلونه دیوې شیبې لپاره هم پټ پاتې شوي وو... اودا اوږدې غمیزې وې چې دغو خلکو ته پاک الله وردغاري کړې وې...

نژدې یوه اونۍ کیده، چې په لوگر او جنوبي ولایتونو کې دا آوازه وه، چې یوشمیر مجاهدین د روسي یرغملو په مقابل کې خوشي کیري ... د زیاتو خلکو او کورنیو دا تلوسه وه چې گوندې په دغه څپه کې به د دوی دکورنیو غړي، هغوی چې حکومت ژوندي نیولی او په نامعلومو زندانو کې په نامعلومو جرمنونو تر نامعلومو مودو پورې پراته دي راخوشی کړل شي، په دغو کورنیو کې داسې کورنۍ هم وې چې دیوه غړي پرځای یې دوه او درې هم له کورونو ژوندي ایستل شوي وو، داسې کورنۍ هم وې چې یو شمیر غړي یې په خپل منځي جگړو کې وژل شوي او ورک وو، دوی هم فکر کاوه چې کیدای شي دوی هم د دولت له خوا بندي او زندانی شوي وي...

د دوشنبې ورځ وه، چې افغاني جنګیالي اوروسي یرغمل دیوې اوارې دښتې په منځ کې چې دا دوی شپي اوربند په کې لگیدلی و، دواړو لوریو ته وسپارل شول، په دغه ځله کې د لنینګراد دلوررتبه چارواکي زوی هم و... کرچکوف د روسانو په ځله کې هلته ولاړو، دافغانی پوځونو مهم او لوررتبه چارواکی هم هلته وو، نادر جان او کرچکوف هم دلته سره لیدلي وو، هغه دکابل کیسي اوڅه یې چې هلته لیدلي وو ان د زندان ترکیسو پورې هغه یې گردې نادر جان ته ويلي وې، په دغه سفر کې چې کوم لیک یې مورده را استولی و هغه یې هم نادر جان ته وربښودلی و، هغه چې په ښکلي روسي خط یې ورته لیکلي و:

«... کله چې دې همزولي گورم ته ریاډیري، کله چې دې ښوونځي ته ورکړه شم، ستا ماشومتوب مې مخې ته ټیک را ودریري، ستا خوږه خندا او دبمړغې جگړې کریرې څومره سره لري وې، خوڅه وکړم، دابه هم دخدای رضاوه... زه پوهیږم چې په دغه جگړه کې یوازې دزیرو له مدالونو پرته بل کوم ویاړنشته اونه ترې ترلاسه کیدای شي، داپه دې چې زموږ پلرونو چې په جنګونو کې سرونه با یللي ووله هغوی هم مور ته دزیرو له مدالو پرته نورڅه نه دي را پاتې، هغه چې څوک کله هم نه شي پرویاړلی.. ته باید دا خبره هیږه نه کړې چې ستا په وړاندې هم انسان ولاړدی، ستاهم نوع او همداسې لکه تا غوندې... خلک وايي چې دروسانو دا تیري به بري ته ونه رسي، ځکه چې لمرله ختیزه راخیري او په لویدیز کې لویبیري ... یوازې سپورمې کله کله سرله لویدیزه لکه یې زومه ناوې راپورته کوي چې د آسمان غیري ته له لویدیزه د ورتلو توان له لاسه ورکوي، اولکه مات شوی پهلوان میدان پریږدي او بیرته دلویدیز آسمان پرلورله سترگو، له خلکو او له جهانه پناه کیري ... هو، زویه، وین اوسه چې باید ژوندي پاتې شي، ما دا خوب لیدلی چې د نړۍ گود لویه به دا ځل خپل پوټکی ددغه ښکاری (افغان) دتخرګ میلمه کړي، بچیه نه مې هیریري، یوه شیبه مې هم نه هیریري ... کله چې دې همزولي گورم، ته ریاډیري ... ستا خوږه خندا او ددغو بدمرغو جگړو گردونه او فریادونه مې له دوو خواوو زړه راسوری کوي... هو مور څومره له یوه او بله لري یو... پام کوه، پام... کوم څه چې ما ددغو خلکو په اړه درته ويلي هغه له یاده ونه باسي... ته باید له دوی سره مرسته وکړي او باید له دوی سره ځان یوشان وبولي ... (موردي انا گریگوري آزادو و)

لمر هسک راغلی و، چې د دواړو خواوو یرغمل یوه اوبل ته وسپارل شول، درې افغاني یرغمل اودری روسان هغه نیکمرغه انسانان وو چې د دواړو خواوو د قهراو غضب د توپان له منگولو ژوندي راووتل، په تیره بیا په دغه کال چې د روسانو دیرغل نژدې څلورکاله پوره شوي وو... هو، دا په رښتیا هم یوچانس او یوینښه بخت... چې خدای دوی ته ورپه برخه کړی و... څومره په زړه پورې صحنه وي چې دیوه انسان په وړاندې دجبر او قهر دزدندان توره دروازه دخلاصون په هیله پرانستل شي اود لومړي ځل لپاره یې سترګې د مورپرسترگو ولگیري! ...

په هغه ورځ دروسانو په قرارگاه کې بل ډول خوشالی وې دومره روسان دلته راغونډ شوي وو چې تا به فکر کاوه ،گر دروسی پوځ دلته راغلی دی، هغوی ټولو یوازې د یوه سړي د زوی دخوشالي او خلاصون په خاطر دلته ځانونه را رسولې وو، دلته سړي ته ښه ښکاریده چې روسی نظام هم د خپل ماهیت له مخې، یو عادلانه نظام اوسستم نه دی... اودوی هسي د عدالت او برابری اوسولې سولې چغې وهی...

ټوله صحرايي قرارگاه په څراغونه روښانه وه، ټوله شپه سازونه او سندري ترسهاره پوري غلی نه شول، د ښکلونځاګرو وچونوپه سپینوکي سرو سپینو څراغونو ته داسې لمبې کولې چې په هسې کتو به یې احساس غرونه رانړول ... اوچې کله به دکومي یوې په خدا خدا کې د سپینوروسیو وډکاووکوم گوت ترنری غاره په خطايي هم ورکښته شو، دسپیني ټنډې په ترڅي خو آرامي نازولي شیبې کې به یې د زړونودڅرېکو خوځیدنو خپل خپل گوزارونه په ناز ناز سره تر هرچا پوري ورخوړول...

دا شپه نه وه، یوه خاطره وه، په دې چې د لیننګراد د لور رتبه چارواکي د زوی دخلاصون په خاطر خو به خامخا یوزیات شمیر روسی منصبدارانو ته د زیرو یوه یوه بهادری (مدال) رسیري . هو، د زیرو زیر مدال اومډالونه...؟!

په افغانی یرغملو کې دوه تنه خورانومیالي قوماندانان وو، دریم طاووس لوی مجاهد اولوی قوماندان و، هغه شهید شوی و، خو دغه دریم ځوان چې دهغه پرځای باید وژل شوی و، هغه ژوندی و، ځکه چې د دوی نومونه سره یوشان وو. دده کورنی ته درې کاله دمخه دده دمرگ خبر رسیدلی و، ځکه نو ټولو خپلو خپلوانو دا خبره منله چې هغه شهید شوی ... دی چې کله روسانو نیولی و، یوازې یې دومره کړي وو چې خپله گوتې یې د خپل ژوندي نیولود نښې په توګه خپلې کورنی، خپلې میرمنې ته دکوم چا په لاس رالیرلي وه ، له بده مرغه چې دده دغه نښه هم دده دمرگ د نښې په توګه کوم چا دده کورنی ته را رسولې وه، چې هغه هم تردوی پوري په خپله ژوندی نه و رارسیدلی . هغه هم روسانو وژلی و، خو گوته یې چیرې مجاهدینو ته په لاس ورغلي وه، ځکه نو دوی هم فکر کاوه چې هغه وژل شوی او یوازې نښه یې همدغه گوتې تری پاتې ده ... یوه دووځولا داهم په رښتیا او درواغو سره ویلي وو چې: « مور په خپلو سترگو ولید چې روسان پرې راغلل پنځه یې په زخمي حالت ترځان دمخه کړل ... دی یې وواژه او مری یې هم له ځان سره یو ووړ، کوم ځای غورځولی و، کومو خدای دوستو مجاهدینو ته یې چې غله نه وو، دغه گوتې په لاس ورغلي ده ...»

په دغه ورځ دده دمور او پلار او وروڼو پرخوا او خاطر کې هم دده د ژوندیتوب خبره هم نه ورګرزیده ، ځکه چې دوی هم اوس منلی وه چې هغه نور ژوند دوی ته وربښلی او په دې دنیا یې شته شونی نه دی. یوازې لکه چې پخوانی میرمنې یې بیا وروسته کیسه کوله چې په هغه ورځ یې دوه درې ځلي له لاسه الوتلي وو او یوځل یې هم دمور ټکری پر پیڅکه شوی و. لویه بدمرغي خو داوه چې کله دده دمرگ خبر کلي کورته راورسید ، ترډیرو پوري په دغه اړه چا فکر نه کاوه، ټول سره آرام ول، څوچې کلیوالو له ښه اوکله به بد زړه د طاووس پلار ته مشوره ورکړه چې ټوله دنیا شاهدي ورکوي چې زوی دې مردی، دهغه میرمن دې یوه بل زوی ته ورمبارکه کړه، ټولو پر همدغه خبره امانا وکړه، چې دهغه شهادت خودخدای امر و شو، باید چې په سترگو یې ومنو، هغوی دا کار وکړ او دهغه میرمن یې په خپله خوښه خپل کوچني زوی ته ورنکاح کړه...

وروسته ، وروسته که به هلته اولدته د طاووس د ژوندیتوب خبره د چا له خولي راووته، نو مور به یې ټکر غاړې ته کړ او سرتور سر به یې دپاک الله دربار لاسونه پورته کړل او دا دعا به یې کوله:

- یا خدایه دا آوازه خورښتیا مه کړي، که خدای مه کړي دا خبره رښتیا شي اوزمور طاووس خان ژوندی وي، مور خو ژوندی مرو، دا د دنیا شرم او دغه تورنوم به څنگه له ځانه لری کوو، یه خدایه ، یه پاکه ربه ته خو دا آوازه دروغ کړي... د طاووس خان په کور کې اوکلي کې اوس ده ته همدغه دعاوې روانې وې اوبس...

زیرې مازدیګرو چې د طاووس خان پرمور او پلار باندې له زندانه دهغه د راخلاصیدو زیرې وشو، زیرې، دغم زیرې او دمرگ زیرې ... او دا زیرې نه وتندرو، په پیل کې خو دا زیرې ټول کلي او کورنی ته یو خوب و او یو خیال، خو کله یې چې دهغه زندان وهلی څیره او په بمبل بریره کې دهغه روښانه سترگو ته وکتل، تردی دمخه چې د پلار لاسونه یې دده تر سر پوري راورسیري همداسې په هوا کې پاتې شول او ترده پوري دهغه خلاص لاسونه را ورنه رسیدل ... هغه را پرېوت، راولوید ځکه هغه حیران و چې په کومو سترگو او کومه خوله هغه دخپل نومیالي زوی هرکلي وکړي...

په دغه شیبه کې دطاووس خان په کور کې بل ډول فضا جوړه شوې وه ، داسې چې ویل او بیانول یې په ژبه، په ژبو نه شوای کیدای، په دغه شیبه کې د کلی او کور، دلرې اونردي خلکو له یوه اوبل سره په سترگو کې خبرې کولې ، ټول گونګي شوي ول، دوی ته دا پېښه په ژبه د ویلو وړ نه وه ، ځکه اوس ټولې هغه اورنی او تیرې ژبې چې په غلطه یې حکمونه او شاهدي ورکولې ټولې گونګې شوې وې او یو ساده سپن هم نه تری راووت ... د طاووس خان راتګ و اود پلار یې وټګ ، اودغم یوبل شان بدمرغه وزر نن پردغه جونگره باندې راخور شوی و... د طاووس خان پخوانی میرمنې ته هم په همدغه

شیبه کې دننیو اورو دوه ځلي الوتل نیغ سترگو ته ودریدل .. ځای پرځای ولاړه وه ، او نه پوهیده چې اوس دا ددوو ځنځیرونودجبر په درانه دام کې را گیره بې گناه مرغی پرکوم لوري پر خپلې آزادۍ پسې څنگه والوزي ؟؟؟؟؟

پاتې لري...